

Άλκης Μπαλτάς: Ήχοι θρησκευτικής έμπνευσης από διάφορες εποχές της μουσικής ιστορίας

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΙΖΟΥ / 29-08-2017 / 11:39

Ο Άλκης Μπαλτάς μιλά για τα ξεχωριστά πνευματικά ακούσματα που περιλαμβάνονται στο Φεστιβάλ Πάτμου.

Εδώ και 16 χρόνια, το “Νησί της Αποκάλυψης” ή “Ιερουσαλήμ του Αιγαίου”, όπως αποκαλούν την Πάτμο, υποδέχεται μία ξεχωριστή διοργάνωση. Ένα φεστιβάλ που διερευνά βαθιά τις ιδιαιτερότητες και την ιστορία της θρησκευτικής-πνευματικής μουσικής, μέσα στους αιώνες.

Έχοντας ως αφορμή λοιπόν, το φετινό **Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής**, ο καλλιτεχνικός διευθυντής, κ. **Άλκης Μπαλτάς**, μας μιλά για τις απαιτήσεις ενός τέτοιου θεσμού, καθώς και τις ενδιαφέρουσες προεκτάσεις του περιεχομένου του.

- Το 16^ο Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής της Πάτμου ξεκινά στα τέλη Αυγούστου! Τι θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν οι επισκέπτες κατά τη διάρκειά του;

Πιστεύω ότι το πρόγραμμα του φετινού φεστιβάλ είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον, διότι καλύπτει πολλές και διαφορετικές μορφές θρησκευτικής μουσικής έκφρασης. Θα ακουστούν Βυζαντινοί ύμνοι, θρησκευτικά δημοτικά τραγούδια με τη συνοδεία παραδοσιακών οργάνων, μουσική δωματίου στον ασυνήθιστο συνδυασμό φλάουτο με βιμπράφωνο και φωνή, το λειτουργικό δράμα για ορχήστρα και χορωδία «Ο Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων» που βασίζεται σε μεσαιωνικές λαϊκές μελωδίες, θρησκευτικά τραγούδια (gospels) που τραγουδούσε ο Έλβις Πρίσλεϋ και, τέλος, έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών για μεγάλη ορχήστρα πνευστών (μπάντα). Σημειώνω, ακόμη, πως στο πλαίσιο του Φεστιβάλ οργανώσαμε και μια εκπαιδευτικού χαρακτήρα μουσική παράσταση με τον τίτλο «Ο Καραγκιόζης πάει συναυλία» με ορχήστρα και θέατρο σκιών.

- Με ποια κριτήρια επιλέγεται το περιεχόμενο και οι συμμετέχοντες ενός τέτοιου φεστιβάλ;

Το περιεχόμενο του Φεστιβάλ πρέπει να καλύπτει, κατά τη γνώμη, μου ένα ευρύ φάσμα μουσικών τεχνοτροπιών με έργα θρησκευτικής έμπνευσης από διαφορετικές εποχές της μουσικής ιστορίας. Τα μουσικά έργα που παρουσιάζονται στο φεστιβάλ έχουν όλα ως πηγή έμπνευσης την Χριστιανική Πίστη.

Η επιλογή των συμμετεχόντων γίνεται με αυστηρά καλλιτεχνικά κριτήρια. Φέτος θα πάρει μέρος η θαυμάσια Βυζαντινή χορωδία «Ρωμανός ο Μελωδός» της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, η Ορχήστρα του Φεστιβάλ με επαγγελματικό οκταμελές φωνητικό σύνολο, το Ντούο-Άρσις (φλάουτο – κρουστά) και η μέτζο σοπράνο Άρτεμις Μπόγρη, ο γνωστός τραγουδιστής Δώρος Δημοσθένους με οργανικό σύνολο και η Ορχήστρα Πνευστών

(μπάντα) της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας. Στην εκπαιδευτική συναυλία μαζί με την ορχήστρα του Φεστιβάλ θα συνεργαστεί ο έμπειρος καραγιοζοπάικτης Θοδωρής Κωστιδάκης.

- Το συγκεκριμένο φεστιβάλ θα μπορούσαμε να πούμε πως έχει μια προσέγγιση περισσότερο θρησκευτική-πνευματική ή μουσικολογική, με την έννοια της πλούσιας μουσικής κουλτούρας της θρησκείας;

Η ψυχική ανάταση μέσα από ωραίες εκτελέσεις σημαντικών θρησκευτικών έργων του παγκόσμιου μουσικού ρεπερτορίου ασφαλώς και έχει πνευματικό χαρακτήρα. Το φεστιβάλ στην Πάτμο δεν στοχεύει στην διασκέδαση, έχει σοβαρό πνευματικό χαρακτήρα. Οι διασκεδαστικές μουσικές καλοκαιρινές εκδηλώσεις καλύπτουν άλλες ανάγκες του ανθρώπου. Το φεστιβάλ στην Πάτμο στοχεύει στην μουσική μέθεξη του ακροατή. Στην επίτευξη αυτών των στόχων που αναφέρω συμβάλει πολύ και ο χώρος όπου πραγματοποιούνται οι συναυλίες, στο υπαίθριο θέατρο μπροστά από το Ιερό Σπήλαιο της Αποκάλυψης.

- Μιλήστε μας σχετικά με την σχέση που έχει πλέον αναπτυχθεί μεταξύ του τόπου, των κατοίκων ή των επισκεπτών και του μοναδικού αυτού θεσμού.

Το Φεστιβάλ έχει πια γίνει θεσμός και τόσο οι κάτοικοι του νησιού όσο και οι επισκέπτες του το περιμένουν κάθε χρόνο. Μου αρέσει ιδιαίτερα όταν ακούω ντόπιους να μιλούν για «το φεστιβάλ μας». Να σημειώσω, ακόμη, πως πολλοί ξένοι επισκέπτες από νωρίς ενδιαφέρονται για το πρόγραμμα του φεστιβάλ. Η ωραία σχέση που έχει αναπτυχθεί με το κοινό αποδεικνύεται στις συναυλίες τις οποίες επισκέπτεται πλήθος κόσμου.

- Στο φετινό πρόγραμμα περιλαμβάνεται και μια δική σας σύνθεση, «Ο Δανιήλ στο λάκκο των λεόντων». Πείτε μας λίγα λόγια για το έργο και πώς το εμπνευστήκατε.

Αγαπώ ιδιαίτερα την μουσική του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης. Κατά το 10ο έως το 13ο αιώνα παρουσιάζονταν με λατινικό κείμενο μουσικές παραστάσεις με ιστορίες από τη βίβλο. Οι παραστάσεις αυτές, γνωστές και ως λειτουργικά δράματα, είχαν και κάποια θεατρικά στοιχεία και μερικοί τις θεωρούν ως μακρινούς προάγγελους της όπερας. Πολλές από τις λαϊκές μελωδίες της εποχής εκείνης που τις τραγουδούσαν σε λειτουργικά δράματα σώθηκαν. Στο έργο μου χρησιμοποιώ τις μελωδίες που τραγουδούσαν για το λειτουργικό δράμα «Ο Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων» το οποίο αναφέρεται σε ένα από τα γνωστότερα θαύματα που αναφέρεται στην Παλαιά Διαθήκη. Το έργο είναι για ορχήστρα, χορωδία και ηθοποιό (Νίκος Γεωργιάκης) ο οποίος θα αφηγείται στα ελληνικά και στα αγγλικά ώστε να παρακολουθούν άνετα και οι ξένοι ακροατές μας.

- Μέχρι που μπορεί να φτάσει το μουσικό εύρος του φεστιβάλ μελλοντικά; Σκέφτεστε περισσότερα ανοίγματα και πειραματισμούς ή προτιμάτε να κρατηθεί ένας πιο σφιχτός πυρήνας;

Δεν υπάρχει σφιχτός πυρήνας που να περιορίζει την σκέψη και τις επιλογές μας. Σταθερή, ωστόσο, θα παραμένει η επιλογή μας να παρουσιάζονται στο Ιερό νησί της Πάτμου, έργα που είναι εμπνευσμένα από την Χριστιανοσύνη. Ανοίγματα και τολμηρές προτάσεις έχουν γίνει αρκετές φορές μέχρι σήμερα, αλλά, σύμφωνα πάντα με την δική μου αντίληψη, πρέπει πάντα να πληρούν το κριτήριο της σοβαρότητας και πνευματικότητας.

- Κλείνοντας, ως καλλιτεχνικός διευθυντής του θεσμού, αλλά και ως μαέστρος, πώς αντιλαμβάνεστε την επονομαζόμενη «θεική» διάσταση της μουσικής;

Σας θυμίζω πως στο Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής δώσαμε τον τίτλο «η Θεία Αποκάλυψη της Μουσικής. Θα σας απαντήσω, όμως και με κάποια σοφά λόγια άλλων. Ο Νίτσε είπε πως «χωρίς τη Μουσική η ζωή θα ήταν ένα λάθος». Οι αρχαίοι έλεγαν «Μουσική Θεών εύρημα». Και ένα κοριτσάκι 8 ετών από την Βόρειο Ελλάδα, προσέγγισε με τον πιο όμορφο τρόπο την «θεική» διάσταση της Μουσικής. Είπε «η μουσική μου προσφέρει κάτι που δεν μπορώ να σας το περιγράψω με λόγια, κάτι πολύ μεγάλο πάντως...»
